

Nº 159

ARIANY

Juliol-Agost 1987

ARIANY EN FESTES

Passaren les festes. Un any més, els arianyers ens reunírem en família i tots plegats com a poble, gaudírem d'uns dies de germanor.

La festa major no té ja avui dia la mateixa interpretació que podia tenir temps enrera. Avui, no es pot considerar ja la festa, entesa com a tal, com bulla i sarau ja que no és gens mal de fer poder veure els mateixos espectacles un dia feiner qualsevol a una sala de festes o fins i tot al cafè del cap de cantó, vivint, com vivim a Mallorca a l'estiu, dins una festa permanent degut a la gran quantitat de visitants.

Així i tot, no hi ha cap dubte que la festa de la Mare de Déu d'Atocha, segueix essent per als que estimam i sentim Ariany dins nosaltres una fita obligada. El programa de festes no serà en cap cas el que més importa. Ben al contrari, aprofitam aquests dies o hores que passam al poble per estar amb la família, amb els amics, amb tots els coneguts... És aquesta una festa tradicional i sana. És aquesta una festa d'unió i germanor, dues virtuts tan poc corrents als nostres dies.

Així doncs, no cal pensar en grans diferències entre les festes d'un any i d'altre, tot i reconeixent que els organitzadors intenten presentar cada any el programa que més pugui ajudar a fer aquestes hores plegats més entretingudes.

Com cada any, no hi faltaren a festa els focs, joés per a al.lots, dimoni, xeremies i alfabeguera; tradició aquesta de l'alfabeguera que no tan sols mantinguérem sinó que, amb bon criteri, potenciàrem amb la presència dels balladors al passacarrers.

No hi faltà tampoc el vi i la porcella, i encara que es nota, això sí, una mica menys de gent, els qui hi poguérem esser passàrem una estona entretinguts, deixant per unes hores els nostres problemes i tenint un record per a tots els qui hi foren anys passats i no hi eren ja enguany.

La festa ha passat. Que molts d'anys poguem celebrar-la tots plegats.

ARIANY

Revista Local Independent
Església, 3. Telf. 56 12 37 - 56 12 92
07529 Ariany

Coordinació:
Joan Genovard Riutort.

Redacció i Montatge:
Maria Mestre Ribot
Gabriel Frontera Mestre
Jaume Genovart Riutort

Col·laboració:
Col·legi Públic d' Ariany
Parròquia d' Ariany
Associació de Pensionistes de la 3a edat
d' Ariany
Catalina Pont Julià
Margalida Taberner Ribot

Imprimeix:
"Apòstol y Civilizador". Petra.
Dipòsit Legal: PM 207-1971

La revista no s'identifica amb els
diferents escrits que apareguin, aquests
expressen únicament l'opinió dels seus
autors.

NOTA:

Degut a problemes tècnics ens va esser
impossible treure el present número abans
de finals d'agost, abans de les festes patro-
nals, com era la nostra intenció, per això us
demanam disculpeu els possibles desfasses
que hi pugui haver. Gràcies.

PERSONATGE

No és gens difícil aquesta
vegada anomenar a qui nosaltres
hem considerat el personatge dels
dos mesos i que aquesta vegada
són dues dones, Na Maria Mestre
i Na Margalida Rosselló són les

ESGLÉSIA

DEFUNCIONS

Juliol. Dia 25.- Martí Mascaró i
Riera, casat, de 81 anys. (Galera)

Agost. Dia 19.- Catalina Bauçà i Ribot,
viuda, de 84 anys. (De Son Huguet)

Dia 25.- Isabel Mestre i Pascual,
casada, de 83 anys. (De Son Gener)

MATRIMONIS

Juliol, Dia 25.- En Joan Tous i Alzamo-
ra, amb Na Catalina Esteva i Canta-
llops, naturals d' Ariany.

dues primeres dones que formen
part de l'Ajuntament. A Ariany
no han estat molt de temps les
components del mal anomenat
"sexe dèbil" a prendre cadira a la
sala si tenim en compte que tan
sols hem elegit els nostres repre-
sentants dues vegades.

Ens alegrem profundament
de tal participació i els hi desit-
jam, tant a elles com als seus
companys, un encert en les seves
decisions. Enhorabona i sort.

NOTÍCIA

I sense sortir del mateix redol,
és clar que la notícia més favora-
ble per al nostre poble ha estat la
reelecció d'En Toni Pascual, es
batle, com a president de la Man-
comunitat d'es Pla. Que després
d'haver estat quatre anys com a
cap d'aquesta mancomunitat,
torni a esser reelegit i per perso-
nes diferents, diu molt al seu
favor.

La Mancomunitat d'es Pla
està formada per tots els pobles
de l'anomenat Pla de Mallorca i
com a associació el més gran èxit
fins a la data ha estat la recollida
de fems. Segons Antoni Pascual,
és un propòsit aconseguir manco-
munar altres serveis com pugui
esser la policia municipal i en
general aconseguir una més estre-
ta col·laboració entre tots els po-
bles.

Cada un d'aquests pobles té
dins l'associació un representant,
i al darrer ple d'aquesta elegí
En Toni com a president per als
propers quatre anys amb vuit
vots a favor per quatre que acon-
seguí l'altre candidat, el batle
de Montuïri. Enhorabona Toni.

Ariany, Julio 1987

Hola:

Me gustaría hacer un poco de reflexión con respecto al año escolar o más propiamente dicho al recinto y a las actividades escolares.

A las escuelas para nuestro punto de vista les faltan algunas cosas y no por vivir en un pueblo pequeño, las podemos consentir. Nosotros estamos muy a gusto en el pueblo y tampoco pretendemos que la enseñanza sea como en la capital, pero pensamos que se puede luchar para conseguirlo y para que los niños estén bien.

Nos sorprendió mucho, cuando en invierno, los niños tenían que estar en clase con los abrigos; no creo que sea muy cómodo trabajar con mucha ropa, creo que se podía buscar una solución entre todos y pensamos no sería muy cara, la primera que todas las ventanas y las puertas ajusten bien.

La inexistente biblioteca: que una mesa sea la biblioteca de una escuela (cuando la mesa tiene otra misión) no creo que sea lo más correcto; unas estanterías o un mueble sería lo más indicado.

Actividades Deportivas: que los niños no puedan hacer deporte, porque el patio (aparte de ser almacén del material para arreglar las calles del pueblo) no está asfaltado ni preparado para que los niños tengan alguna actividad deportiva. Unas puertas en la entrada y en la salida estarían muy bien; se les podría controlar a los niños, a la hora del recreo no hay porqué ver a ningún niño por el pueblo.

Hay unas salidas estipuladas por el Ministerio, para que los niños vean granjas, conozcan fábricas etc., es otra forma de enseñar a los niños y es una pena que habiendo posibilidades en este pueblo de que conozcan granjas, tejares, baldoserías, etc., no se fomenten.

La asociación de Padres, en realidad no estamos enterados como funciona, sólo ha habido dos reuniones, una al inicio para presentar a los maestros y solicitar la cuota y otra para el campamento para dar el horario y lo que costaba, nada se comentó sobre actividades y convivencia y objetos a lograr.

Al Ayuntamiento más que a ninguno le interesa montar ese Polideportivo, que aunque sea cebo de elecciones lo debería cumplir.

Es una forma de tener a los jóvenes entretenidos y no tengan oportunidad de conocer otras cosas como por ejemplo la droga.

Creemos que el Ayuntamiento, la Asociación y todos los padres nos debíamos de volcar para que esto funcionase lo mejor que podamos. Este es nuestro futuro y a nosotros nos interesa que se forme bien y esté a gusto; no todo es el estudiar, también cuentan los deportes, la convivencia, etc., no por tener un buen puesto en esta sociedad eres mejor que el que no lo tiene, no todo es el puesto de trabajo para valorar a la gente, cuentan las vivencias, convivencias, humanidad y ganas de luchar.

No hay que lamentarse de que el pueblo se quede vacío, hay que luchar para que el nivel de convivencia e intelectual sea cada día más importante.

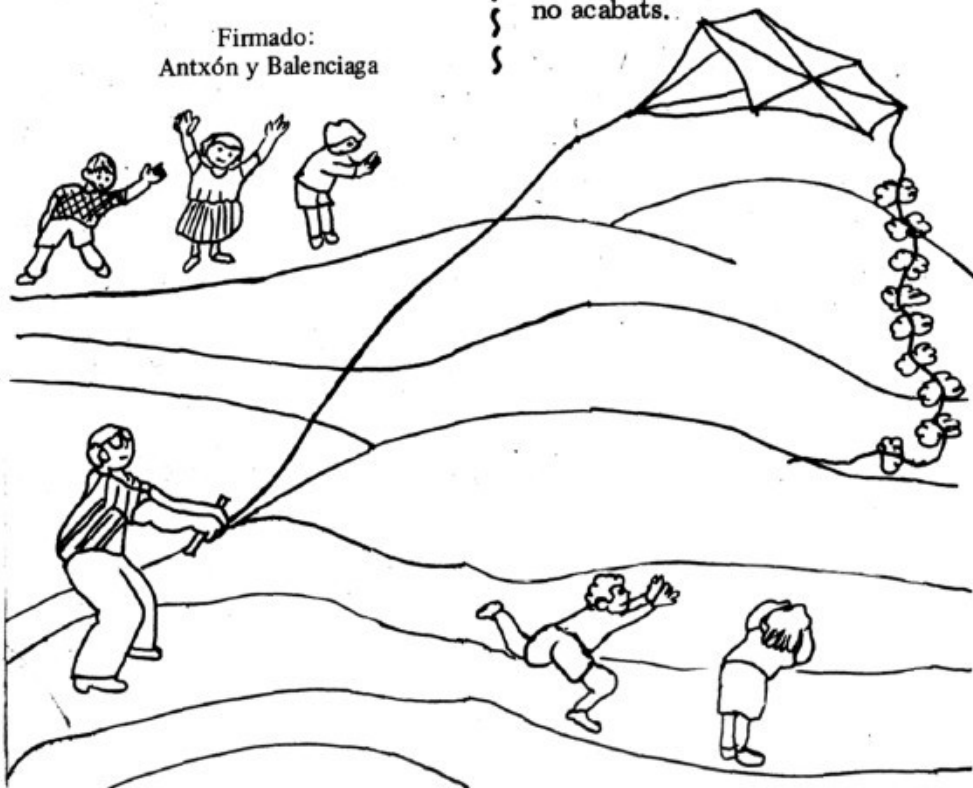
El mejor regalo que se les puede hacer a los maestros, que lo tengan todo en condiciones y se encuentren contentos con el apoyo y la ayuda de todos.

Gracias por publicarla, me hubiera gustado haberla mandado antes pero el tiempo es un problema de este siglo.

Me gustaría mandarla en mallorquín pero es mucho trozo y sería un gran problema para nosotros.

Gracias por todo y esperamos poder ayudaros en lo que necesitéis.

Firmado:
Antxón y Balenciaga

ESCOLA

-3-

Tot això, sembla que l'escola roman oblidada de totes les activitats, no essent així, ja que s'han tengut contactes amb l'Ajuntament per unes millores, demanades dins el curs escolar i de moment, concedides; com poden esser: tancament de l'edifici escolar, la construcció d'una secretaria, un acondicionament de les finestres i més calefacció per l'hivern.

També a l'estiu els mestres, que continuaran essent els mateixos, es preocuparen de la comanda dels llibres, juntament amb l'Associació de Pares, i esperam que tot estigui a punt per començar el nou curs escolar.

Parlar de l'escola a l'estiu, encara què només sigui una mica, resulta prou complicat.

L'escola està tancada i silenciosa; el renou és a la plaça i pels carrers.

L'estiu per l'escola significa la fi d'una etapa, acabament molt esperat per uns i molt temut per altres. Per els primers és el començament d'unes activitats que han estat dormitant a l'hivern: passejar, estar amb els amics, fer més vida amb la família i de poble. Pels altres, l'estiu és una continuació de l'etapa anterior, les tasques de l'escola i els llibres no acabats.

DIA A DIA

* El dissabte dia 27 de juny es varen concedir els premis de periodisme de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca, al llarg d'un sopar a l'hotel Sumba de Cala Millor.

El primer premiat va esser En Pere J. Amengual i Bestard, per una sèrie d'articles publicats a la revista "Pòrtula", amb un premi en metàl·lic de 30.000 ptes., i una escultura d'En Sarassate que va entregar el mateix artista al guanyador.

El segon i tercer premis, consistents amb 30.000 ptes, cada un varen esser per a Cosme Nigorra Fiol i Joan Morey Company per una sèrie d'articles publicats a la revista "Mel i Sucre" de Sant Joan i a Ramon Costa i Dot per una sèrie d'articles sobre l'església dels Dolors de Manacor, publicats a la revista "Manacor".

El jurat que va otorgar els premis estava format pels senyors Gori Mir, Llorenç Capellà i Josep Carles Llop; actuava de secretari el senyor Gaspar Sabater.

* El darrer diumenge de juliol els arianyers celebrarem el 5è aniversari de la nostra independència.

L'horabaixa la nostra revista va organitzar un ginkama. La participació ja no podia esser més nombrosa, quasi seixanta persones, grans i petits, es desplegaron pel nostre poble a la cerca de desfresses, objectes i dades, al final tots contents, al qui manco arribà a xampany i ensaimada.

I el vespre a la Plaça Major ball vitenc amb la música del grup "Alior-na", la Plaça quasi ens va quedar petita, per la gentada que hi havia. La coca i la sangria tampoc ens va manca.

* El dimecres 5 d'agost, els batles de la Mancomunitat des Pla es varen reunir a Petra per tal d'elegir nou president pels propers quatre anys.

Es presentaren dos candidats: el batle d'Ariany i el batle de Montuïri. Els resultats parlen per si mateixos: Ariany 8 vots, i Montuïri quatre.

* El mes d'agost toca fi i comencen les festes a Ariany, festes en honor a la nostra patrona la Mare de Déu d'Atocha.

La Plaça endiumenjada ens donà ja aires de festa, enguany renovats: En Xisco Palou ens va adornar la Plaça de la manera més original que us poguéu imaginar, una vertadera obra d'art, i per altra banda trobarem a faltar el renovet del paperí, perquè enguany ho posaren de plàstic, i acertaren perquè amb el temps que tinguérem el paper

se n'hagués anat a norris.

Els actes començaren divendres amb una conferència a càrrec de D. Gabriel Galmés i Truyols damunt l'obra de Mossen Antoni Maria Alcover, "Jordi d'es Racó". El mateix vespre a la Plaça Major va actuar el grup "Artà balla i canta" i hi hagué ball obert per a tothom.

El dissabte dematí els al·lots apren-gueren a fer llenternes amb melons i síndries, que llavors el vespre desfilaren de la Plaça Major a l'Ajuntament, on varen esser obsequiats.

També el matí hi va haver carreres de cintes. L'horabaixa tinguérem carreres de bicicletes en memòria de l'arianyer Guillem Zuzama.

I al Pou Bo proves per a conradors, amb molta expectació i no tanta participació, els guanyadors del "solc més dret" varen esser amb tractor l'amo En Xisco Oliver "de Montblanc", i amb bístia l'amo Joan Ribot "Sabater".

Al mateix Pou Bo hi hagué amollada d'estels.

El vespre a l'Ajuntament es varen inaugurar una exposició-concurs de plantes i cossiols, de la que va esser guanyadora Na Rafela Frontera "Tovella", i una de ceràmica mallorquina. També l'amo En Joan Ferrer va exposar una sèrie de fotografies preses al voltant d'Ariany i que tendreu oportunitat de veure-les perquè les anirem publicar a la revista.

El vespre la berbena va contar amb les actuacions de Pink Flash, Euphoria i l'Orquestra Manhattan.

El diumenge, trencà l'auba amb el cel tot enneguit, i amb qualche ruixat

de brusca, però no va esser impediment perquè En Jaume de sa farinera i En Miquel Rovat, acompanyats del dimoni, els xereminers i s'Esbart d'Auberg recorreguessin els nostres carrers recollint l'alfabeguera, que repartiren més tard a l'ofici.

La missa va esser oficiada pel rector de Pollença, el Rdv. Llorenç Sastre Llull, D. Jaume Genovard, T.O.R., D. Guillem Bauçà, T.O.R., i D. Blai Darder, i el nostre rector D. Mateu Buades. Va cantar el Coro Parroquial dirigit per Sor Bàrbara Genovard i acompanyat a l'orgue per D. Francesc Ramis, s'Esbart d'Auberg va ballar el ball de l'oferta.

Acte seguit a l'Ajuntament s'entregaren els premis als guanyadors dels concursos celebrats al llarg de les festes, i es va oferir un vi espanyol per a tothom.

S'horabaixa, a Son Siurana, tingué lloc la 8^{ena} tirada al colom, puntuable pel campionat de Balears.

El capvespre es va disputar un partit de futbol entre els equips J.F. de Petra i S.D. Ariany, els guanyadors varen esser els arianyers.

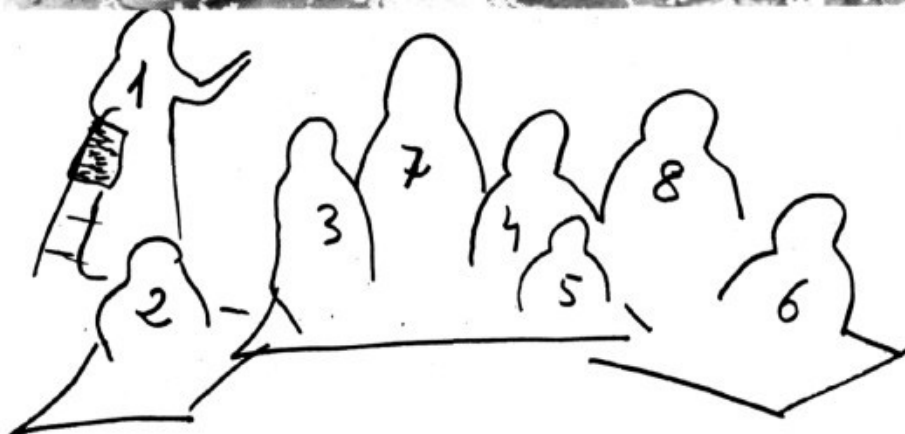
I el vespre a la Plaça tinguérem un festival molt variat: un mag, un espectacular ballet Pattaya Spectacle i les dues "azafates" del programa de televisió espanyola "Si lo sé no vengo".

El dilluns, darrer dia de festa, quasi tots els actes estaven dedicats als al.lots, el matí carreres de cintes, de sacs, joies,... i s'horabaixa bicicleta en marxa, tothom cap a Son Huguet. Després de beure un refresc hi hagué trencadissa d'olles i amollada de pollastres i conís "qui l'agafa és seu".

De volta al poble el grup Cucorba, de sobra conegut pels arianyers va fer les delícies de grans i petits amb el seu espectacle "De gresca".

El vespre la companyia de teatre La Salle d'Inca va posar en escena l'obra "Mestre Lau es Taconer", i acabaren les festes amb una estrepitosa traca i uns focs espectaculars.

ARIANY TEMPS ENRERA

AQUESTA FOTO JA FA QUASI 60 ANYS QUE ESTÀ FETA, DINS EL CORRAL DE MADÒ RIBES, AL CARRER MAJOR, ON HI TENIEN UN TALLER DE ROBA D'HOME

ERA PEL MES D'AGOST, EREN SES FESTES D'ARIANY I ELS XEREMIERS TAMBÉ ES VOLGUEREN RETRATAR AMB ELLES

- 1.- MADÒ RIBES (MARE)
- 2.- MARGALIDA "MIO"
- 3.- ANTÒNIA "RIBES" (FILLA)
- 4.- FRANCISCA "VIRGA"
- 5.- NO EL CONEIXEM
- 6.- RAFELA "TOVELLA"
- 7 i 8.- XEREMIERS DE MURO

Per desgràcia, i degut a la història recent del nostre poble, no podem dir que Ariany sia un poble ric en tradicions; realment en tenim poques, ja sia perquè s'ha deixat perdre al llarg del temps, recordem la més recent del llorer per Sant Josep, o més bé perquè el que hi ha hagut, ha estat degut a la il·lusió de determinades persones en determinats moments i èpoques (Segurament, molts no ho sabeu, però un dia revistant arxius D. Mateu Amorós em va fer veure amb gran sorpresa i alegria meua, que a Ariany s'han ballat els moratons i també els cossiers, ja que al llibre de despeses de l'església, hi ha despeses per sabates de cossiers i també per xeremiers per fer ballar els cossiers). Però això, són altres assumptes que pot ésser un dia amb temps intentarem esbrinar, ara el que tractam en aquesta entrevista és, pot ésser, una de les darreres tradicions que heredam del passat i que es perd, el seu inici, dins el temps de la nostra història, em referesc a la recollida i posterior repart de l'alfabaguera el dia de la Festa de la nostra Patrona la Mare de Déu d'Atocha.

La recollida, la fan els obrers de la Mare de Déu, que cada any són els mateixos, fins que es cansen i deixen el seu lloc a un altre. Però tot això, ens ho contaran millor En Jaume de sa Farinera, obrer des de fa 29 anys després de substituir a N'Antoni Barxo, i En Miquel Rovad que va prendre el torn de mans d'En Joan Roca, ara fa tretze o catorze anys.

Com va ésser la idea d'ésser obrers?

Quan D. Toni Rubí era es rector, diu En Jaume, jo era escolanet. En Sebastià Rubí, que aleshores era s'escolà major, em va demanar a veure si jo volia ésser Obrer de la Mare de Déu, ja que En Toni Barxo es retirava i necessitaven gent per substituir-lo i va ésser així com vaig començar a ésser obrer juntament amb En Joan Roca.

I jo, diu En Miquel, va ésser per mediació d'En Jaume. En Joan Roca es retirà i com que erem companys amb En Jaume, em va demanar si ho volia ésser, i de llavors fins ara.

De quan arranca aquesta tradició?

Des de què tenim ús de raó, recordam haver vist donar alfabaguera. No sabem de quan arranca ni com es triaven els obrers, però sempre recordam que n'hi ha hagut.

Quines funcions tenien?

Es dia de la Mare de Déu, en aixecar-se, a les vuit i amb xeremies, anar a fer sa recollida de casa en casa i després oferir-la al poble durant sa missa.

Abans, també repartien els rams d'olivera es dia del Ram. Crec que era En Biel de S'Auberg, diu En Jaume, que anava a cercar s'olivera i nosaltres, fèiem es rams i els repartíem.

Quina quantitat d'alfabaguera recolliu més o manco cada any?

Això depen de moltes coses però generalment quatre o cinc mocadors d'aquests grossos, a caramull.

I això basta per repartir a tot el poble?

I si no basta, feim que basti, en es final feim trossos.

Segurament, en tants d'anys, tendreu moltes d'anècdotes per contar, per exemple quina és s'alfabaguera més grossa que heu vista?

Creim que va ésser a Ca'n Raconer. La tenien dins un bidó xapat per la meitat, i era tan grossa, que duia tot es rodó d'es bidó.

I la casa d'on n'heu recollida més, d'una vegada?

Abans, hi havia dues cases especials, una era a ca Madò Burbaia. Tenien tres o quatre tarongers, i davall tot eren alfabaguers. En partir, podíem anar directament cap allà i segur,

n'omplíem tres mocadors. També, en recollíem molta a ca Madò Domàtiga, sa que va arribar en es cent anys. Cada any mos esperava amb so ram ja tallat i mos deia: l'any que ve, ja no en faré. Però en va fer fins s'any que morí.

Ara, crec que sa casa que en té més i més grosses és a Ca's Sastre.

Teniu qualque record especial?

Sí, quan passam per Ca l'Amo En Pedro Pipo, no podem oblidar ses paraules que mos va dir Madò Magdalena es darrer any que va ésser viva, mos va dir: Enguany serà es darrer any. I com si ho sabés, ho va ésser. Mos costa recordar-ho sense que mos faci pèl de gallina.

Un altre, i a més, molt d'agrair, és es detall que cada any té Na Maria de Sa Posada amb noltros consistent en donar-nos un cafetet quan passam per davant ca seva i t'assegur que quan estàs per acabar sa volta és ben agraït.

Heu passat pena qualque any perquè no us bastàs l'alfabaguera?

Sí, hi va haver una època que sí. Abans de venir D. Mateu Amorós havia decaigut un poc, fins en es punt de què havíem de fer trossos perquè pogués bastar; però quan va venir D. Mateu, vàrem parlar amb ell i li diguérem que ho havíem de tomar rellançar i va ésser així com va tomar agafar molta força. Ara, fa dos o tres anys, ha tornat donar una baixada fins en es punt que tornam passar pena.

On està sembrada generalment, dins cossols o en terra?

Normalment, sa que seguen per donar-nos la sembrèn en terra. Ses que sembrèn dins cossols són o bé per llavor o bé per fer planta i entrar-les dins sa casa.

I la us donen collida o la colliu vosaltres?

Quasi tothom nos deixa ses estidores i noltros mateixos la tallam.

Com és que es fa tan poc? És mala de fer créixer? Necessiten molt d'esment?

Necessiten molta d'aigua i sombra. A més, un secret que molts segurament no saben, és que quan treuen flor si les talles sa flor les hi talles s'ull de créixer i broten p'es costats i així es fan més grosses.

Que té d'especial l'alfabaguera d'Ariany que no tengui la d'altres pobles?

Que és arianyera i amb això ja està dit tot.

Quina és la millor i quines classes hi ha?

N'hi ha de dues classes, de fulla petita i de fulla grossa. Les de fulla grossa es fa molt més grossa i plantosa, però fa manco olor que ses de fulla petita.

La llavor per fer planter, d'on la duu la gent que en sembra?

Per regla general, ses cases que en fan, sempre deixen un cossiol per l'any que ve tenir llavor i poder fer planter, però si no sempre hi ha dues o tres cases que en fan i si en vols, te'n donen.

Ara, per exemple, si qualcú vol sembrar alfabagueres a qui pot anar a cercar-ne?

Hi ha moltes cases, però per exemple, em diu En Miquel, sa meva dona Na Francisca cada any té un bidó ple de planter i en reparteix molta.

Sempre ha estat igual la recollida?

Primer era més emocionant. Hi havia més ambient ja que ets al.lots, amb s'excusa d'es dimoni i ses xeremies ens venien darrera i n'hi arribava a haver trenta o quaranta. Llavors, quan teníem un mocador ple, el donàvem a dos al.lots i el duien a l'església, en canvi ara som tot sols i en tenir un mocador l'hem de deixar a una casa i després anar-lo a recollir en cotxe.

Un temps també, una vegada acabada sa missa, sortíem ets obrers amb dues bacines de la Mare de Déu d'Atocha i anàvem de casa en casa per fer

una recolecta per la Mare de Déu.

Quin és el carrer on en recolliu més?

Unió, Regalo i Lladó.

Enguany, hi ha intenció per part del grup de ball d'Ariany, d'acompanyar-vos a fer la volta, vestits i ballant, per fer un poc més de festa. Què opinau d'això.

Això és fabulós, això ajuda i nos dona força per seguir endavant ja que tot sols arriba a esser molt avorrit.

Si t'hem de dir sa veritat, trobam que és necessari animar un poc això, ja que ho bé ho animam o bé ho podem deixar anar. És per això que enguany hem parlat de donar un premi, una plaqueta simbòlica a sa casa que nos en doni més, veurem si així totes ses dones d'es poble s'animen i l'any que ve mos podem aturar a totes ses cases que seria lo que nos agradaria.

Supòs que encara no heu pensat en jubilar-vos?

Sa veritat, és que estam un poc

cansats. Aquesta, és una feina de joves, ja que es dissabte vulguis no vulguis, fas un poc tard i es matí a les vuit has d'esser a puesto. Però per altra part, pensam que és una feina d'anys. Noltros abans de començar ja sabem a quines cases hem d'anar i a on en trobarem molta o poca, i vulguis no vulguis, aquestes mateixes cases també ja mos esperen a noltros. Però ja te deim que estam un poc cansats.

I ja per acabar, que és per vosaltres l'Alfabaguera?

Per nosaltres és sa Festa. Sa Festa, sense alfabaguera, no seria FESTA.

Idò ja ho sabeu, de moment està en les vostres mans. Teniu corda per molt de temps i el que heu d'intentar és seguir amb il.lusió i ensenyar als joves com es fa aquest acte tan desinteressat que fa que cada any sembri d'aromes encisadores els matins de la nostra FESTA.

BIEL TOVELL

EN AQUESTA FOTOGRAFIA PODEU VEURE ALS OBRERS DE LA MARE DE DÉU, EN MIQUEL I EN JAUME, ENTREGANT LA PLACA QUE SEGONS ENS DEIEN A L'ENTREVISTA ANTERIOR ENTREGARIEN ENGUANY A LA PERSONA QUE MÉS ALFABAGUERA HAGUÉS OFERIDA PER A L'OFERTA. L'AFORTUNADA VA ESSER MADÒ FRANCISCA ALZAMORA (BURGUES) DEL CARRER MAJOR, DE BAIX DE LES OMBRES DELS TARONGERS DEL SEU CORRAL EN JAUME I EN MIQUEL SEGAREN MÉS DE VINT ALFABAGUERES. ENHORABONA I QUE L'ANY QUE VE N'HI HAGITANTA COM ENGUANY I UN POC MÉS

PASSATEMPS

TEST CULTURAL

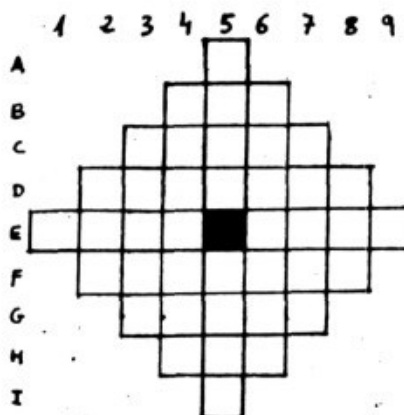
- 1) Saps quin era el cens electoral a les passades municipals?
  - 900
  - 756
  - 665
  - 1.235
- 2) A on es troba el "Mirador de ses ànimes"?
  - Banyalbufar
  - Estellencs
  - Andraitx
  - Esporles
- 3) Qui va escriure la peça teatral "Els calçons de Mestre Llic"?
  - Bartomeu Ferrà
  - Joan Mas
  - Antoni Mus
  - Llorenç Capellà
- 4) Si sents parlar de So N' Abrines, amb quin pintor l'associes?
  - Tòfol Sastre
  - Joan Miró
  - Coll Bardolet
  - Miquel Barceló
- 5) Quin és el puig més alt del món?
  - Montblanch
  - Kilimanjaro
  - Everest
  - Teide

SABIES QUÈ...?

- * "El Muro de Berlin", es va aixecar el dissabte 12 d'Agost de 1961 i té 166 Qm. ...
- * Des del 10 de juliol d'enguany, ja som a la terra 5.000 milions de pobladors i que la ciutat més populosa és Mèxic D.F. en 18 milions...
- * La terra, també és anomenada "El planeta blau" ja que el 70,80% de la superfície està formada per l'aigua dels oceans...
- * Després de l'aigua, la beguda més consumida en el món és el tè...
- * Cada 18 anys hi ha un eclipse de sol...

IDÒ ARA JA HO SAPS!!

LLETRES CREUADES

HORIZONTALS.- A) Consonant. B) Actor que es val preferentment de gestos i moviments corporals. C) Midar a pams. D) Arbre fruital. E) Esfera metàl·lica que empren els al·lots per jugar a bolles. Present d'indicatiu verb emanar. F) Posar-se o estar al voltant. G) Recipient destinat a tenir-hi la sal. H) Acció de resar. I) Consonant.

VERTICALS.- 1) Consonant. 2) Centre i principal agent de la circulació de la sang. 3) Que té pèls. 4) Unir en matrimoni. 5) (Rev) Governador de província entre els àrabs. Part. pass. ant. del verb elegir. 6) Present indicatiu de marejar. 7) Moure els remes per fer anar una embarcació. 8) Poc freqüent. 9) Consonant.

LLETRES BARREJADES

M	E	S	P	I	N	A	C	V	B
O	D	F	G	H	J	K	L	T	T
N	A	I	T	N	E	L	L	O	R
G	E	R	T	A	V	A	F	B	E
E	Y	L	U	T	T	J	H	L	V
T	A	L	C	E	B	A	R	E	I
A	B	O	G	H	J	K	F	D	L
Z	E	N	C	I	A	M	I	A	U
U	O	O	T	R	E	I	M	A	J
M	A	F	O	X	R	A	C	O	L

Mira si trobes enmig de tanta lletra, el nom de 10 verdures o llegums.

RACÓ POÈTIC

Tenim en aquest número, un bell poema del gran polític i periodista mallorquí, Gabriel Alomar i Villalonga que té per títol "Estrofa al vent".

Jo escric al vent aqueixa estrofa alada
per a que el vent la porti cel enllà;
jo vull seguir-la amb ma candent mirada,
plorós de no poder-la acompanyar.

Entre els hiverns, quan vibri la ventada
el meu vers per l'espai ressonarà,
i sobre els homes sa brunzent tonada
durà el so d'un incògnit oceà.

I cantarà en la lira de les branques
i de la lluna en les crineres blanques
o en l'arquet de silenci de la nit.

I eternalment la maternal natura
l'espargarà per la infinita altura
quan el meu nom, obscur, serà extingit.

PENSAMENTS

* *Educar, significa, per uns pares, dedicar temps, no solament en quantitat, sinó també en qualitat.*

(Maria Ajo)

* *La passió, no pensa en les conseqüències.*

(W.S. Maugham)

* *Estàs afligit? Resa.*

(Sant Pau)

* *Tenir una idea, no és res. El que és important, és realitzar-la.*

(Guy de Cars)

* *L'home i la dona, tenen:*

- *La mateixa dignitat*

- *La mateixa tasca*

- *El mateix destí natural.*

Però, les seves funcions són distintes i complementàries.

(Michel Quoist)

Biel Tovell

ASOCIACION DEL PENSIONISTA DE LA TERCERA EDAD DE ARIANY

-9-

Continuación a la página número 10 del pasado nº 158, Maig-Juny 1987, de esta Revista.

NOTA: Al objeto de dar a conocer las normas que rige el Estatuto de Pensionistas de la 3ª Edad de Ariany, el que suscribe tiene por norma en cada escrito transcribir algunos artículos, seguidos de algún comentario, y para facilitar la labor a aquellos lectores que les guste cerciorarse para aclarar algunos términos en anteriores Revistas, en relacion con el tema que nos ocupa, anoto el número y página de la Revista que antecede al anterior comentario; lo que agradeceré a la Editorial que tuviese en cuenta.

Para la Asociación es muy interesante que los lectores se interesen por las normas que rigen a esta Asociación, unos cuantos artículos en cada Revista, poco a poco los que nos lean conocerán lo establecido y autorizado por el Gobierno, ya que éste las autorizó con su sello y firma.

***

Artº 16.- Serán Obligaciones de los Socios:

- 1) Conocer y cumplir los presentes estatutos.
- 2) Asistir a la Asamblea General y cumplir sus acuerdos.
- 3) Observar las instrucciones de la Junta Directiva.
- 4) Poner en conocimiento de la Junta Directiva las anomalías e irregularidades que observe en el funcionamiento de la Asociación.
- 5) Hacer buen uso de las instalaciones del Local Social, utilizando los juegos y entretenimientos como elementos de distracción, sin propósito de lucro.
- 6) Evitar cualquier acto que pueda molestar la normal convivencia entre los Socios.

Artº 17.- Son órganos de la Asociación de Pensionistas de Ariany:

- a) La Asamblea General.
- b) La Junta Directiva.
- c) La Comisión Permanente.

Artº 18.- La Asamblea General.- La Asamblea General estará constituida por todos los socios, y el órgano supremo de nuestra Asociación, teniendo en cuenta los artículos OCHO y NUEVE de los presentes Estatutos.

Sus Acuerdos son inapelables.

Artº 19.- La Asamblea General se reunirá en Sesión Ordinaria con carácter obligatorio una vez al año, debiendo ser informada por la Junta Directiva de su actuación y de la situación de la Asociación, tanto en lo que se refiere a actividades como a la economía propia.

Con carácter excepcional, la Asamblea celebrará Sesión Extraordinaria, cuando sea convocada por la Junta Directiva, o a petición de un tercio del número total de Socios.

***

El nuevo Consistorio de Ariany, resultado de las elecciones del 10 de Junio último, ya ha iniciado su andadura, la Asociación de Pensionistas de la 3ª Edad de Ariany, le desea éxito en sus proyectos, principalmente a lo que afecta a esta Asociación, como es la construcción del nuevo Centro-Residencia en los terrenos contratados sitios en Son Siurana y próximos al Convento de las Religiosas Franciscanas las que también contribuyeron, cediendo unos 100 m², para dar el paso a dicho Centro desde la C/ Mayor, haver si el próximo Septiembre que el nuevo Gobierno Balear-Comunidad Autónoma en lo que respecta a los Planos y Proyectos, que le fueron solicitados ya hace meses, y al Consell Insular de Mallorca, en lo que referente a las Subvenciones que le fueron solicitadas para acondicionamiento de unos 100 m² del Local Parroquial.

Por recomendación del Presidente de la Comunidad Autónoma, todas estas peticiones se han hecho con el apoyo unas y a través-del Consistorio otras, con el fin que todo sea propiedad del pueblo, aunque, la Asociación se encargue de su administración.

Para todo este gran proyecto, la Asociación necesita de los vecinos de Ariany, su apoyo inscribiéndose todos los pensionistas a esta Asociación, a nadie se obliga a ser residente en la Residencia, pero se desea que seamos el mayor número posible de socios; si colaboramos será posible dicha Residencia, y si alguno la necesita la tendrá, para ello las Autoridades provinciales, cuantas charlas hemos tenido con ellas, nos han animado a seguir adelante, el caso es empezar y andando se hace el camino.

El viernes día 26 de Junio último, se hizo una excursión ORGANIZADA y PATROCINADA por el Ayuntamien-

to de Ariany, con la colaboración de La Caixa de Pensiones "LA CAIXA" y el Consell Insular de Mallorca, en la que participaron 114 pensionistas, además concurrieron el Sr. Alcalde D. Antonio Pascual Ribot, el Concejal D. Juan Ferrer Ramis, el delegado de "LA CAIXA" D. Guillermo Ferrer Mestre, una Religiosa Franciscana para poder atender a alguno que necesitara asistencia sanitaria, el Rdo. Cura Párroco D. Mateo Buades Cladera, y seis bellas jóvenes mujeres María Tubeta, María Juliá, Catalina de Sa Creu, Francisca Tovella, María Chorreta y María Rubí, las que con su delicadeza atendieron a los más ancianos y todos los que lo necesitaron, por lo que resultó todo muy lucido, habiendo hecho el recorrido, desde Ariany, Santa Margarita, Llubí, Inca, Selva, Caimari, Lluc donde se merendó de coca de verdura próximo a la "FONT CUBERTA" y después en el Santuario se oyó misa,

trasladándonos hacia Pollensa, Puerto de Pollensa y desde aquí unos los que quisieron, con barca hacia Formentor, y otros con los Autocares allí nos reunimos regresando al Puerto de Pollensa donde nos sirvieron una apetecible comida, a continuación seguimos hacia Alcudia, La Vitoria, Puerto Alcudia, Ca'n Picafort, Son Serra de Marina, regresando por la carretera del Torrent de Na Borges, Petra y Ariany. Desde las 9 de la mañana a las 8,30 de la tarde, todo se desarrolló sin novedad alguna de mencionar, dando gracias al Señor y a las personas que han hecho posible tal excursión.

La Asociación tiene en proyecto a primeros de Septiembre próximo organizar otra excursión, el que suscribe propone ir a visitar los monasterios de Randa y Cura, y luego desarrollarse por las costas de Llucmajor, los que quieran participar y no sean Socios les indicaría se asociasen antes de inscribirse para la Excursión, ya que se hará un precio para los Asociados y otro para los que no lo sean, creo que vale la pena ser socio.

El sábado último día 8 de este mes me entrevisté con el Presidente de la Federación de Pensionistas de la 3ª Edad de Baleares, D. Fernando Rodríguez Llorens, y me indicó que para el mes de Octubre hay en proyecto organizar una excursión a Menorca, cuando nos señale la fecha exacta ya lo anunciaremos.

Xep a Xep

GENT NOVA... PLENS VELL!

Hi vaig anar! Després de molts de mesos sense posar peu dins s'ajuntament més que per pagar erts arbitres, vaig tomar a entrar-hi per veure que eren per fer es nous regidors en es primer ple d'aquest ajuntament.

I què voleu que vos digui? Sí, sempre és més agradable veure sa cara de Na Maria i Na Margalida que es mostatxos d'En Jaume Tubet, però per la resta, flux, molt flux. Allò pareixia una còpia de lo que ens ha tocat sufrir durant quatre anys.

Bones paraules, cap discussió i unanimitat total. Com sempre. Ja diuen que si un no vol, dos no se barallen.

I és que amb aqueix batle nostro fa molt mal barallar-se i fer-li contrari. Sempre diu que sí, que pot ésser bona idea... però sempre fa sa seva.

ES SECRETARI... DE MESTRE

Va ésser es primer pic que vaig veure es secretari i vaig quedar estorat de lo bé que xerra. I a més se sent es paper i el sap dur. Ell va estar tot es temps en pla de mestre d'escola, de professor. Se posa part damunt d'es bé i d'es mal i ensenya als "al·lots" el que poden fer i el que no poden fer. Si diuen qualche pardalada, els corregeix, i els diu que això sa llei no ho permet... i sempre cerca es camí més fàcil i que menys feina li doni. Xerrar, xerra p'es colzos. Crec que va xerrar més ell que erts altres set junts ara que n'hi hagué més d'un que no digué ni pruna i es pot dir que entre ell i es batle per dir que sí, no necessiten ningú més.

Podria ésser una bona solució: estalviariem doblers -els regidors no importaria que cobrassin res- i una empenyadura en es saig i en es pocs que encara s'acosten per la sala un pic cada mes, confiant sentir parlar d'es problemes d'es poble.

NO VOLEN URALITA

És lo que vos deia. Si anau a un ple -com a bon amic vos recoman que no ho faceu- creureu que es poble d'Ariany és modèlic. No hi ha mai cap tema important a discutir. Tot són pardaleries i temes de tràmit.

Però és que per a mi encara val més així, perquè quan volen decidir qualche cosa no fan més que ficar sa pota.

Ara resulta que no volen uralita, i a un pobre arianyer n'hi volen fer llevar un parell de metres que n'ha posada. Jo estic molt d'acord, però no valdria més fer un pla urbanístic, unes normes i que tothom sabés a què s'ha d'atendre?

Aquí deixam fer pisos amb planos d'adobs de sala, cases amb projecte de cotxeria, obres que atenten s'entom de sa vila,... i llavors se volen ficar amb un tros d'uralita. Venga ja! Anau... allà on no vull dir! I no volgueu començar sa casa per ses teulades!

Un pla urbanístic clar és lo que necessitam... encara que no poguem adobar es camí de sa marquesa.

Però és lo de sempre... un pla d'ordenació només du problemes i qualche particular perjudicat... i es camí de sa marquesa, enhorabones, "això ha quedat molt bé"... i un manat d'herbes es cap d'un any.

Però, tot fa verd, i si un no pot tenir roses... s'ha de conformar amb roselles.

REVOLUCIÓ D'ABELLES

Segons m'han fet arribar es meus informadors, pareix que hi ha hagut abelles que s'han remogut i fort a conseqüència d'un escrit aparegut en aquesta revista el passat número i referent a ses passades eleccions. S'assumeix està ben clar: ses veritats ofenen, i com diu es bon refranyer "qui té sa coa de palla..." Com que a lo millor -segur- molts d'ells no ho entendran, els ho diré més clar: quan un és culpable, tot d'una es sent ferit.

FORA HOMENATGE

En aquestes festes que ara comencen s'ajuntament es vol treure es cabestre i quasi tenc por que no pixin fora

d'es test. Quasi un milió i mig volen gastar. Així i tot ens han llevat un acte molt emotiu com era es de s'homenatge. Diuen ells que no hi ha ningú digne de rebre'l. En Pep Rotger no ho creu així. Massa ell en tenia moltes ganes.

Pareix ésser que enguany volien crear un apartat distint, donar una repolsa forta a una persona d'es poble i posar-la madura. Crec que a la fi no es posaren d'acord perquè no hi hagué unanimitat, però segons fons dignes, En Topholet va tenir molts de vots i només el va salvar l'abstenció dels regidors nous que preferiren no posar-se malament amb ell abans de començar. S'enrabiada d'es batle diuen que li durà tres dies, i a algun altre més.

FESTES

I que no hem de xerrar gens de ses festes? Ja ho crec. Vos confés que les esperava com aigua de maig. Deien que havien d'esser diferents i ho foren... a trossos. Deien que vendrien avions a fer una exhibició... i mos quedàrem amb un grapat de maricons (vos assegureu que més d'un se'n degué dur un desengany quan va saber que aquelles polles amb tantes plomes des diumenge vespre eren manco polles... i més pollastres).

Ses carreres de motos que havia proposat en Topholet tampoc no hi foren, i això que hi havia un bon circuit per riure perquè en es carrer de Maria hi podíem afegir es camí de Son Gibert -Ai, mare de Déu, com el mos han tornat entrar amb aqueix "arregló". Està ben vist que s'ajuntament està compost per homes: travelen dues vegales -o més- amb sa mateixa pedra.

S'homenatge també el mos llevaren i això que n'hi havia que trobaven que el se mereixien, i sinó demanau-ho a En Pep Rotger que va quedar ben desil·lusionat.

Però això sí, ses banderes les posaren dretes i a l'ofici arribaren d'hora i ben mudats, menys En Gori que anava vestit en pla d'oposició. I a dins l'església feren una bondada. Ni es bategaven. I això que els hi feren estar una bona estona. Per cert que a es predicador li haurem d'agrair que digués que faria es sermó curt... Si un dia ha de fer es llarg que m'avisí abans, duré sa cadira plegadissa.

En resum, un any més, molt de doblers gastats -quasi un milió i mig- i

un poc de menys gent. Per cert, vos vull donar una idea per baixar es pressupost: perquè no provau d'eliminar intermediaris o s'intermediari? És molt menys tranquil, però estalviariem molts de doblers. Però jo ho entenc, ells pensen: i per una vegada cada any ens hem d'anar a complicar sa vida? I tenen raó: al cap i a la fi ells cobren igual.

Fins s'altra. Fareu bonda?
Ho esper. Així n'hi haurà menys de dolents.

TOPHOLET

XAFERDEJANT A N'ES
"XEP A XEP"

EN TOPHOLET...
HA EQUIVOCAT SA CARRERA
Per a mi, que En Topholet ha equivocat sa carrera, enlloc d'escriure es Xep a Xep podria obrir un despatx d'endeuinadero perquè sense ésser enlloc vol saber més de lo que passa.

ES CONTABLE DE
SA GASOLINERA

En Topholet també vol dur es contes a n'els altres ja que hem pogut sobre que ell no era es contable, i diu que sa caixa de sa gasolinera ho coneix i si sa gent va anar a votar amb cotxe és perquè en tenen i poden pagar sa gasolina.

SES ANTENES D'EN TOPHOLET

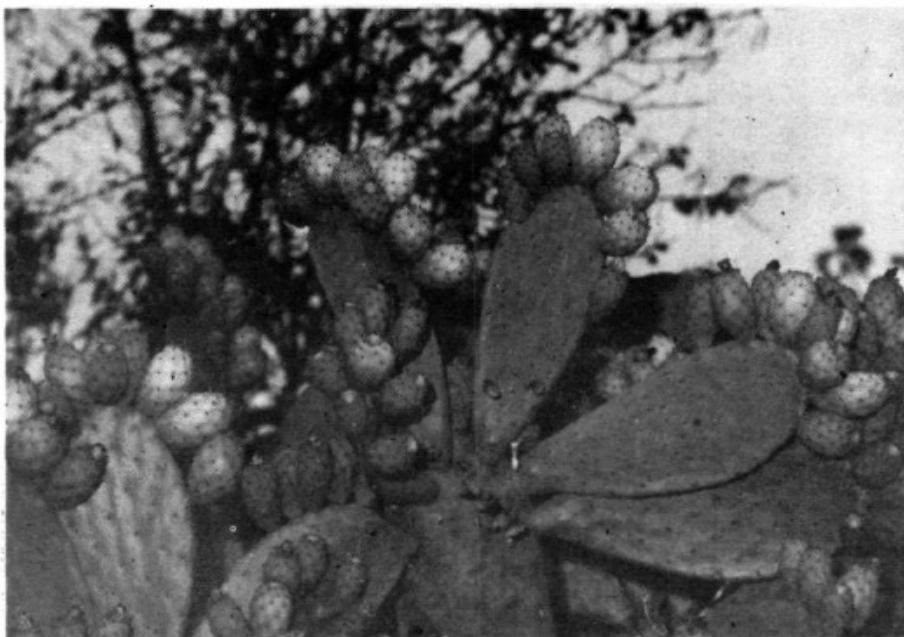
Maldecaps ens dona En Topholet, meam si tindrà cosa de bruixot perquè mirarem per un cap i s'altre i per lloc el vérem ní en el mitin d'AIDA ni a n'és d'AP i vol dir tot lo que va passar sense anar-hi, i llavors arribà el dia d'anar a votar, hem demanat a un i altre i tampoc el varen veure llevat del temps que va tirar sa papeleta dins s'urna, ¿com pot ser això?

ELS NOSTROS DESITJOS

Faràs bonda Topholet?

Me pareix que convé i així n'hi haurà menys de dolents.

Un grup d'arianyers.

NOTA PER ALS MALPENSATS

Mai no m'ha agradat perdre el temps darrerament comentaris que no tenen cap casta de fonament i que no demostren més que la incultura i petitesse dels qui els fan.

Aquesta vegada vull fer una excepció i només per un motiu: surt perjudicat es nom d'aquesta revista i com a coordinador em sent amb l'obligació de defensar-lo.

Així i tot no hi vull perdre més de deu minuts perquè ja he dit que els qui els fan no en mereixen tant.

Em referesc, és clar, als dois que qualcú ha volgut escampar amb referència al ginkama que aquesta revista va organitzar el dia de la festa de la independència.

Som els primers en voler reconèixer que l'organització pot ésser millor i ho procurarem per en tornar-hi. Ara bé, voler fer creure que férem parts i quarts no ho podem acceptar de cap manera i qui així ho cregui no prova, repetesc, més que la seva ignorància.

Quedi idò ben clar que agraïm profundament a tots aquells que participaren i els qui ens ajudaren a dur-lo a terme. Que acceptam les nostres faltes en relació a defectes d'organització. Que, per descomptat, hi posarem tot el que poguérem per la nostra part i que TOTHOM va ésser tractat de la mateixa

manera, i que NINGÚ, excepte els tres membres de la redacció: Na Maria, En Biel i jo, no sabia cap prova ni cap pregunta.

A lo millor aquí haurem d'aplicar també aquell refrany que diu: "el lladre sempre es pensa que li roben".

Joan Genovard Riutort

SOLUCIONS

TEST CULTURAL

- 1) 756
- 2) Banyalbufar
- 3) Bartomeu Ferrà
- 4) Joan Miró
- 5) Everest

LLETRES BARREJADES

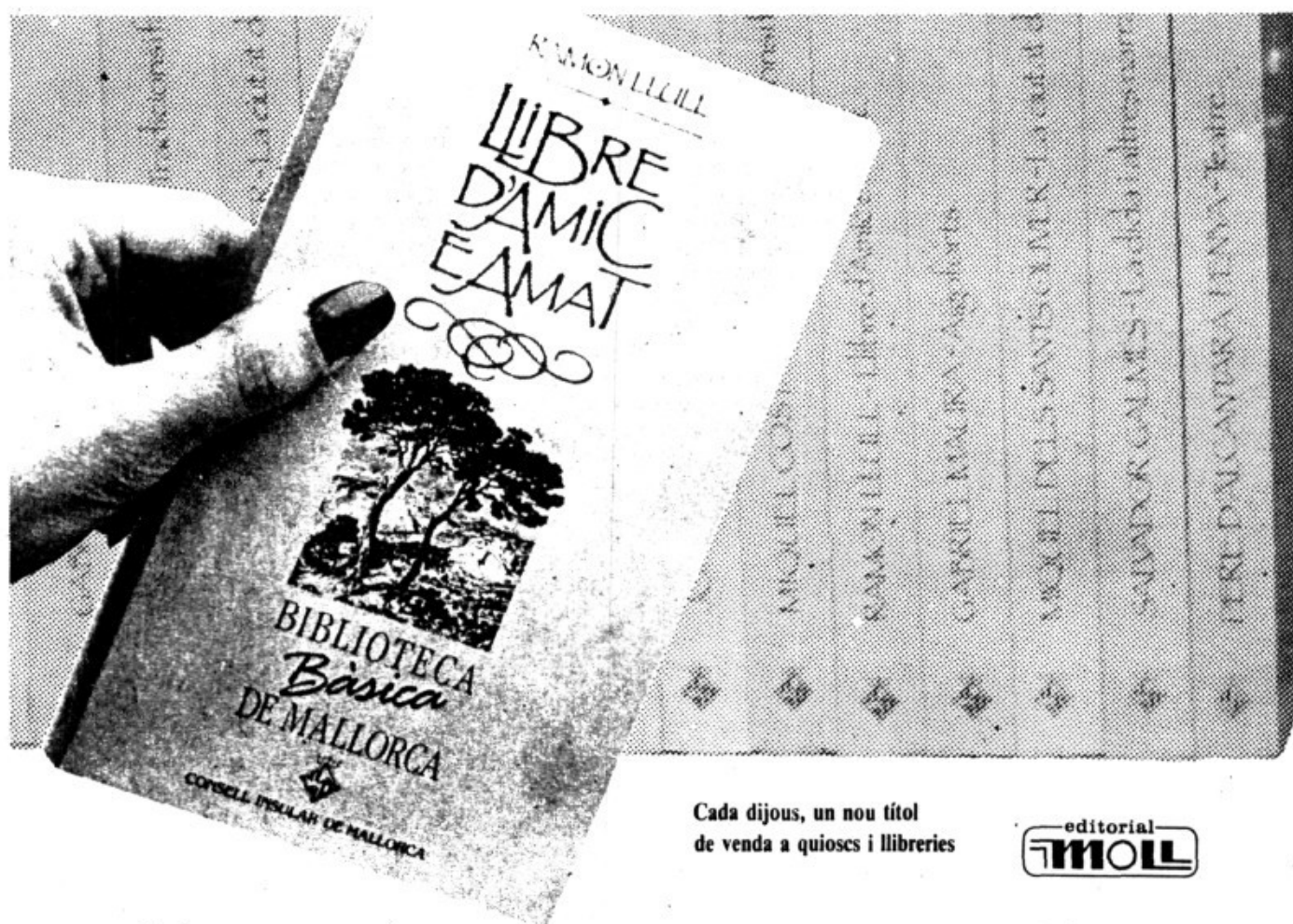
M	E	S	P	I	N	A	C	V	B
O	D	F	G	H	J	K	L	T	
N	A	I	T	N	E	L	L	O	T
G	E	R	T	A	V	A	P	B	R
E	Y	L	U	T	T	J	H	L	E
T	A	L	C	E	B	A	R	E	I
A	B	O	G	H	J	K	F	D	L
Z	E	N	C	I	A	M	I	A	U
U	O	O	T	R	E	I	M	A	U
M	A	F	O	X	R	A	C	O	L

LLETRES CREUADES

HORITZONTALS.- A) R, B) Mim, C) Pamar, D) Cirerer, E) Poli, Eman, F) Rodejar, G) Saler, H) Res, I) T.

VERTICALS.- 1) P, 2) Cor, 3) Pilós, 4) Maridar, 5) rimE, Elet, 6) Marejes, 7) Remar, 8) Rar, 9) N.

Cada dijous, un nou títol
de venda a quioscos i llibreries

editorial
MOLL

És bàsica per la nostra cultura.

És la Biblioteca Bàsica de Mallorca que ara t'ofereix el Consell Insular. Són 25 obres que posen a l'abast de tothom el més representatiu de la literatura i cultura fetes a Mallorca.

Una col·lecció única i molt econòmica que no pot mancar a ca teva.

Ramon Llull, "*Llibre d'Amic e Amat*"; Gabriel Maura,

"*Aigoforts*"; Miquel Costa i Llobera, "*Tradicions i Fantasies*" i molts més autors mallorquins componen amb les seves obres més representatives aquesta Biblioteca tan essencial per conèixer la nostra cultura, les nostres arrels i tradicions. Una Biblioteca que **per la nostra cultura, és bàsica.**

BIBLIOTECA
Bàsica
DE MALLORCA

CONSELL INSULAR DE MALLORCA